

Greene, François Mauriac, perquè això, a banda de no adir-se gens amb la realitat –Sales és, per sobre de tot, un *escriptor*, ras i curt, sense adjectius–, el limita, quan la seva obra, si es pot (tractar de) definir per alguna característica és, precisament, per la seva indefinició, per la seva il·limitació; perquè, com la de Dostoievski, ho abasta tot, va sempre molt més enllà.

És per això que, si creiem ineludible adjectivar-lo com a escriptor –tot i que, hi insisteixo, hi perdrem més que no hi guanyem– podríem parlar d'un escriptor *espiritual*, *humanístic* i, sobretot, d'un escriptor *vitalista*, però de cap manera *crisià* o *catòlic*.

Entre d'altres raons, per una de fonamental: perquè llegir *Incerta glòria* i no adonar-se que la religiositat de Sales –com tot en ell, il·limitada– no admet l'engavanyament massa estret de cap doctrina o església és no haver-la (ni haver-lo) llegit bé; és, simplement, no ésser capaç de seguir-lo, d'arribar tan lluny (i tan amunt), en tots els aspectes, i no tan sols literaris, com ell va arribar. És, per dir-ho en una magnífica metàfora sale-

siana, no entendre que per a ell, els “campanar[s] sense campanes” no tenen cap sentit, però que tampoc no en tenen cap les esglésies amb campanes d'or, que allunyen més del cel que no pas l'acosten.

És per tot plegat que, com ja he avançat, qualsevol intent d'aproximació a la magna obra de Sales no pot concloure sinó convidant el lector a llegir-la, a gaudir-ne amb tota la seva il·limitada intensitat, a submergir-s'hi i a trobar-hi tot l'immens cabal d'humanitat que l'escriptor hi deixà; a comprovar que la literatura és una de les arts més altes, quan es produeix la màgica (i excepcional) conjunció del mestratge prosàic amb el cor i l'ànima de l'autor.

En definitiva, deixeu el que estigueu fent i llegiu o rellegiu aquesta obra; assaboriu un dels plaers literaris més grans que poden il·luminar, per més que tan sols sigui per una efímera estona, la *incerta glòria* de la nostra tan breu com valuosa existència humana. *

De Montjuïc a la plaça Calvo Sotelo

Un nou autor, Miquel Cartisano, i un nou llibre que temps enrere hauria estat qualificat de text de denúncia social: *Las sombras se equivocaron de dueño* (*Las barracas de Can Valero Petit*). No és crònica periodística sobre les barraques de Montjuïc, sinó relat existencial, autobiogràfic. Vivències escrites en forma de monòleg que detalla moments d'una època de la vida –la infància– de l'autor, que contextualitza citant noms d'amics i primeres novies (Azucena), marques de gasoses, vins i xampany econòmic, marques de tabac (Tres Carabelas, Celtas), cinemes de barri, salons de billars, futbolins, Atracciones Apolo i altres noms mítics de la seva infantesa en aquell temps de Cubitos Maggi i Almacenes El Barato.

d'aquest pare violent: “La més bona, la més barata i la més fresca” de la *bodega* La Borrell: un Codorniu Gran Cremant, d'etiqueta groguenca.

Si vols sobreviure, suggereix l'autor, no pots explicar viure a les barraques com si fos una fatalitat dels déus, quan el lloc en què vivien era una destinació imposada per aquells delegats del Ministerio de la Vivienda que col·locaven cadascú en el seu lloc, amb menyspreu. Viure en una barraca de Montjuïc o del Somorrostro era viure oficialment en cap lloc. Les cartes, quan arribaven al destinatari, no portaven nom de carrer i eren dipositades, per exemple, a Can Valero, el bar principal, o en algun altre bar d'aquell lloc, “*donde la ciudad cambia su nombre*”, com escribia Francisco Candel.

Sense renunciar a la recreació literària de les coses viscudes, l'autor aplica la tècnica del fragment i l'espai en blanc que dona de vegades al discurs una contundència i forma poètiques: “*Mi historia empieza a partir de los ocho años y cinco meses. Justo en el momento en que mi padre se despidió de mí dándome un beso y diciéndome adiós. No era costumbre en él. Mi madre se lo agradeció.*” El pare, que procedia de l'eufòria mussoliniana derrotada, ara tornava amb l'altra família que havia deixat a Itàlia. No obstant això, malgrat la situació dramàtica del moment, la mare, dona maltractada però de vella filiació anarquista, encarrega al nen que vagi a comprar una ampolla de xampany per celebrar el comiat

Temps després, la mare i el nen es traslladen a un pis del carrer Carretes (Distrito Quinto, Barrio Chino), amb poca llum, però almenys amb aigua de dipòsit i lavabo. Aquí la mare continuarà la feina de costurera per a botigues de l'Eixample. Va ser així com el nen, fent encàrrecs i portant vestits a les botigues, aniria coneixent l'altra Barcelona, la de Calvo Sotelo i Avenida del Generalísimo. De les barraques i el carrer Carretes a la Diagonal: “*En mi niñez pocas veces fui más allá de la plaza Calvo Sotelo, y las veces que lo hice fue para entregar los vestidos de mi madre.*” Fins que un dia el nen, a tretze anys, entra d'aprenent en un taller del carrer Mallorca i comença una altra etapa de la seva vida, la del sou escàs i les propines. *

LAS SOMBRAS SE EQUIVOCARON DE DUEÑO (LAS BARRACAS DE CAN VALERO PETIT)
Miquel Cartisano
Editorial: Emboscall Vic, 2017
Pàgines: 121
Preu: 9 euros

Uns nens juguen al barri de barraques de Montjuïc, com va fer l'autor / EPA